

Nově vzniklé organizace nejsou bez problémů

Majetek České republiky i její finanční prostředky jsou z velké části využívány organizačními složkami státu a příspěvkovými organizacemi. Těch je dohromady kolem šesti set, což není malé číslo. Nicméně během

posledních osmi let jejich počet výrazně poklesl, zvláště postupným zrušením okresních úřadů a převáděním jejich majetku i majetku jejich příspěvkových organizací na kraje a obce. Dalším značným objemem majetku i počtem organizací se vyznačoval i zánik školských úřadů s následným převodem škol a školských organizací na obce a kraje. Před deseti lety bychom tedy mohli napočítat možná až desetinásobek současného počtu organizačních složek státu i příspěvkových organizací.

I v této době však vznikají organizace nové, byť to nejsou nijak významné počty. Cílem kontrolní akce 09/06 bylo proto prověřit hospodaření s majetkem státu, vedení majetku státu v účetní evidenci a nakládání s majetkem státu, se kterým jsou povinny hospodařit příslušné organizační složky státu a příspěvkové organizace vzniklé v letech 2007 a 2008.

Kontrolované osoby byly čtyři. První z nich, Ústav pro studium totalitních režimů, je organizační složka státu, která vznikla na základě zákona č. 181/2007 Sb. dne 1. srpna 2007. Ústav je podle uvedeného zákona účetní jednotkou a jeho činnost je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu (kapitola č. 355 – Ústav pro studium totalitních režimů). Ústav je správcem uvedené kapitoly státního rozpočtu. Nejvyšším orgánem ústavu je rada, která se skládá ze sedmi členů volených a odvolávaných Senátem Parlamentu České republiky. Rada jmenuje a odvolává ředitele ústavu. Prvních 6 členů rady zvolil Senát Parlamentu České republiky až 5. prosince 2007. Rada následně jmenovala od 1. ledna 2008 ředitele ústavu. V období od 1. srpna 2007 tedy existovala organizační složka ústavu, avšak až do 31. prosince 2007 neměla svého statutárního zástupce, který by jejím jménem mohl činit právní úkony. Druhá organizace, Archiv bezpečnostních složek, je organizační složka státu zřízená zákonem č. 181/2007 Sb. dne 1. srpna 2007. Podle ustanovení § 12 tohoto zákona je tento archiv správní úřad, který je přímo řízený Ústavem pro studium totalitních režimů. Archiv je účetní jednotkou a je součástí rozpočtové kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů. V čele archivu stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává po projednání s radou ústavu ředitel ústavu.

Třetí kontrolovanou osobou byla Česká rozvojová agentura, organizační složka státu, která byla zřízena v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb. Agentura byla zřízena dne 1. ledna 2008 na základě rozhodnutí ministra zahraničních věcí. Zřizovací listina mimo jiné stanoví, že finanční prostředky pro činnost agentury budou vyčleněny v rámci rozpočtové kapitoly ministerstva zahraničních věcí a že se na agenturu nepřevádí, respektive nesvěruje, žádný majetek. Agentura je účetní jednotkou. Statutárním orgánem agentury je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr zahraničních věcí.

Poslední organizací byl Dětský domov se školou a základní škola, Ostrava-Kunčice, Jeseninova 4, státní příspěvková organizace, která byla zřízena k 1. lednu 2007.

Nemilým překvapením byly výsledky kontroly. Nedostatky byly zjištěny u všech kontrolovaných osob především ve vedení majetku a v účetnictví. Rovněž byly zjištěny

závažné nedostatky při provádění inventarizace majetku a závazků v Ústavu pro studium totalitních režimů a jeho Archivu bezpečnostních složek. I v Dětském domově jsme museli konstatovat elementární nedostatky v inventurních soupisech.

Závažné nedostatky, které podle našich zkušeností končí dříve nebo později ztrátou majetku či finančních prostředků, konstatovala výsledná zpráva i v nastavení, či spíše nenastavení, vnitřního kontrolního systému.

Žádná z nově vzniklých organizací nebyla nijak extrémně veliká či organizačně složitá, přesto jejich rozběh provázely nedostatky, na které by naši kontroloři v takovém případě narazit neměli. I proto je zřejmé, že nově vznikajícím organizacím je třeba věnovat náležitou pozornost. Rozhodně tím můžeme předejít následným škodám i trestním postihům.

František Dohnal
prezident
Nejvyššího kontrolního úřadu